

Justitiedepartementet
remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande över betänkandet Rättssäkerhetens pris (SOU 2025:111)

Er beteckning: Ju2025/02525

Sammanfattning

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget att en allmän part ska vara skyldig att ersätta en enskilds parts rättegångskostnader, om det är oskäligt att den enskilde själv ska stå för kostnaderna. Länsstyrelsen anser att det behöver tydligare anges i vilka fall det kan vara aktuellt att ersätta rättegångskostnader.

Länsstyrelsen anser att myndigheterna måste få full kostnadstäckning i de fall de åläggs att ersätta en part för rättegångskostnader i ett förvaltningsmål.

I övrigt har länsstyrelsen inga synpunkter på förslagen i betänkandet.

Avsnitt 12 Rättegångskostnader i förvaltningsprocessen och i domstolsärenden

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget att allmänna förvaltningsdomstolar ska ges möjlighet att besluta om ersättning för rättegångskostnader till en enskild part inom ramen för ett förvaltningsmål. I normala fall bör enskilda själva kunna föra sin talan i förvaltningsmål. Det finns dock undantag, t.ex. juridiskt komplicerade mål som är av stor betydelse för den enskilde. I sådana fall är det rimligt att en part anlitar ett juridiskt ombud och kan få ersättning för sådana kostnader om parten vinner målet.

Länsstyrelsen har förståelse för att det inte exakt går att beskriva vilka omständigheter som är avgörande för att kostnader ska ha varit befogade. Det borde dock vara möjligt att ge domstolarna mer ledning kring vilka omständigheter som normalt kan vara av betydelse. Det skulle göra det enklare för enskilda att bedöma om

de har möjlighet att få ersättning för rättegångskostnader innan de anlitar ett ombud.

Avsnitt 15.4.4 En ny kostnadsreglering i förvaltningsprocesslagen

Länsstyrelsen anser att myndigheter måste få full kostnadstäckning i de fall de åläggs att betala rättegångskostnader i förvaltningsmål. Ersättningen måste alltså motsvara verkliga kostnader för myndigheten, dvs. inte utgå enligt schablon.

Det är naturligt att enskilda i den mån de anlitar ombud kommer vilja ha ersättning för sina rättegångskostnader om möjligheten finns. Med hänsyn till att förutsättningarna för att få sådan ersättning inte är tydligt definierade är det mycket svårt att uppskatta hur stora kostnaderna kommer att bli för staten. Länsstyrelsen förstår det som att utredningen anser att det är i undantagsfall som det blir aktuellt att ersätta parter för rättegångskostnader, men det kommer i stor utsträckning bero på hur domstolarna tillämpar de nya reglerna. Länsstyrelsen anser att utredningens uppskattning av kostnaderna förefaller låg.

Oavsett om kostnaderna sammantaget för staten skulle bli så låga som utredningens uppskattning kan rättegångskostnaderna i ett enskilt mål bli höga. Förvaltningsmål vara juridiskt komplicerade och omfattande, vilket innebär att en myndighet i ett enskilt fall kan bli skyldiga att ersätta en part för mycket höga rättegångskostnader. Det kan leda till att myndigheten måste omfördela sina resurser och prioritera ned arbetsuppgifter. Det kan också leda till att myndigheter i komplexa och omfattande ärenden väger in risken att drabbas av höga rättegångskostnader i sina bedömningar.

De som medverkat i beslutet

Beslut i detta yttrande har fattats av landshövding Helene Hellmark Knutsson med chefsjurist Per Lundström som föredragande.

Kontaktuppgifter till Länsstyrelsen

Kontakta oss via e-post vasterbotten@lansstyrelsen.se, postadress Länsstyrelsen Västerbotten, 901 86 Umeå, eller ring vår växel 010-225 40 00.

Vår webbadress är lansstyrelsen.se/vasterbotten.

Du kan läsa om hur Länsstyrelsen behandlar personuppgifter på
Länsstyrelsens webbplats:
www.lansstyrelsen.se/vasterbotten/personuppgifter